

اثرات زیست محیطی

ترکیبات تری بوتیل تین (TBT)

- فرخ لقا امینی / دانشگاه تهران - دانشکده محیط زیست
- خشایار بدیعی / دانشگاه تهران - دانشکده محیط زیست
- پروین فرشچی / دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات - دانشکده محیط زیست و انرژی
- غلامرضا نبی بیدهدی / دانشگاه تهران - دانشکده محیط زیست
- نوشین راستکاری / پژوهشکده صنایع رنگ - گروه رنگزا و محیط زیست
- مهرانوش گرایش نژاد / پژوهشکده صنایع رنگ - گروه رنگزا و محیط زیست

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

چکیده

شده است. علیرغم ممنوعیت استفاده از این ترکیبات در بسیاری کشورها، تری بوتیل تین (TBT) در آب، رسوب و نمونه‌های زیستی بسیاری از مناطق ساحلی و مناطق مصبی قابل اندازه گیری است.

واژه‌های کلیدی: تری بوتیل تین، رنگ ضد خزه، مشکلات زیست محیطی، قوانین بین المللی

ارگانوتینها ترکیباتی با خاصیت باکتری کشی و قارچ کشی قوی هستند، به همین دلیل بسیاری از تری ارگانوتینها به عنوان زیست کش در محیط زیست کاربرد دارند. از سال ۱۹۶۰ ترکیبات تری بوتیل تین بطور گسترده ای در سراسر جهان در رنگهای ضد خزه برای جلوگیری از رشد ارگانیزمهای رسوبگذار بر روی تجهیزات ثابت و متحرک مورد استفاده بوده اند. ورود این ترکیبات به محیط دریا برای موجودات آبی اکوسیستم دریا پیامدهای زیست محیطی مهمی را به دنبال دارد، این امر منجر به ممنوعیت تولید رنگهای ضد خزه دارای تری بوتیل تین تا سال ۲۰۰۳ و ممنوعیت استفاده از آنها تا سال ۲۰۰۸ در تمامی آبهای دنیا

مقدمه

تین^۱ از یک لغت قدیمی تحت عنوان زین آدر زبان آلمانی و یا لغت تین در زبان نروژی به معنای بار^۲ (شمش) گرفته شده است. علامت آن (Sn) از معادل لاتین تین یعنی استانم^۴ اقتباس گردیده است [۱۷].

قلع فلز سنگینی درخشان، سفید-نقره ای، با خاصیت چکش خواری و هدایت الکتریکی است. دارای عدد اتمی ۵۰ و جرم اتمی ۱۱۸/۷ میباشد و در گروه ۱۴ (سابقاً گروه (IV)) جدول تناوبی جای میگیرد. در این گروه علاوه بر این عنصر، کربن، سیلیکون، سرب و ژرمانیوم نیز قرار دارد. فلز سنگین قلع دارای نقطه ذوب ۲۳۲°C و نقطه جوش بالای ۲۲۰۰°C است. ترکیبات تین به لحاظ ساختاری و شیمیایی دارای کاربردهای گوناگون است [۳،۸،۱۰،۱۱،۱۵].

قلع و ترکیبات آن را می توان به دو گروه تقسیم کرد:

* فلز قلع و نمکهای غیر آلی آن دارای ظرفیت ۲+ یا ۴+ است و توانایی

ترکیب با کربن یا دیگر گونه های یونی را دارد. ترکیبات غیر آلی قلع علاوه بر این که به عنوان یک کاتالیزست مورد مصرف هستند در صنعت شیشه سازی به منظور استحکام بخشی، در صنعت رنگ و در صنایع تولید محصولات آرایشی و بهداشتی مانند تولید صابون و عطر نیز کاربرد دارد [۱۵،۱۱،۱۰].

* ترکیبات آلی قلع (ارگانوتینها): عنصر قلع در حالت آلی دارای عدد اکسیداسیون ۴+ است که توانایی اتصال ۱ تا ۴ اتم کربن (زنجیره آلی) را دارد. فرمول کلی این ترکیبات را می توان به صورت $n-RnSnX_4$ ارائه کرد که R یک گروه آلی (معمولاً بوتیل، آلکیل، آریل یا فنیل) و X یک گروه غیر آلی (کلراید، فلوراید، اکساید، هیدروکساید، کربوکسیلات یا تیولات) می باشد. در همه ترکیبات ارگانوتین اتم مرکزی قلع دارای هیبریداسیون sp^3 است [۱۷،۱۳،۱۰،۸،۷].

در دهه ۱۹۶۰ جیمز از کوپلیمرهای آلی قلع در پوششهای ضد خزه استفاده نمود و در ۱۹۷۴، رنگهای کوپلیمری خود صیقل تری بوتیل تین (TBT-SPC) توسط

همان طور که اشاره شد کاربردهای متنوع از ترکیبات آلی قلع، ورود آنها را به محیطهای مختلف به دنبال داشته است. استفاده از این ترکیبات در رنگهای دریایی برای جلوگیری از خزه و رسوب بستن سطوح وسایل ثابت و متحرک در آب از کاربردهای مهم آنها است و اثرات زیست محیطی ناشی از ورود تری ارگانوتینها به محیطهای آبی منجر به توجهات بین المللی به منظور ممنوع و محدود کردن استفاده از آنها شده است، به نحوی که این قوانین پیش بینی می کند که تا سال ۲۰۰۸ استفاده این ترکیبات در رنگهای دریایی در سراسر جهان به طور کامل ممنوع شود. در این مقاله سعی گردیده است به مطالعه سرنوشت، اثرات زیست محیطی و قوانین بین المللی که محدود و ممنوع کننده استفاده از، این ترکیبات پرداخته شود.

میلن^۵ و هیل^۶ اختراع شدند که تحول مهمی در تولید رنگهای ضد خزه و دریایی محسوب می شد. علی رغم موثر بودن ترکیبات آلی قلع برای مقابله با خزه بستن و اثرات مخرب ناشی از این پدیده، بعد از گزارشات IMO یا سازمان بین المللی دریا نوردی^۷ در سال ۲۰۰۱، استفاده از این ترکیبات در رنگهای ضدخزه با محدودیتهای و ممنوعیتهایی روبرو شد. به همین دلیل تلاشی برای تولید ترکیباتی با بازده بالا و اثرات زیست محیطی کمتر در حال انجام است [۱۶].

جدول ۱- مثالهایی از برخی کاربردهای ارگانوتینها [۱۷].

Industrial Application	Function	Organotin Compounds
PVC stabilizers	Stabilisation against decomposition by heat and light	(R = Me, Bu, Oct) $RSnX_2$, R_2SnX_2
Antifouling paints	Biocide	(R_2SnX) R = Bu, Ph
Agrochemicals	Different pesticides	(R_2SnX) R = Bu, Ph, Cy
Wood Preservation	Insecticide, Fungicide	Bu_2SnX
Glass treatment	films on glass Precursor for SnO_2	(R = Me, Bu) $RSnX_2$, Me_2SnX_2
Cloth protection	Insecticide	Ph_2SnX
(Farming) Poultry	Dewormer	Bu_2SnX_2

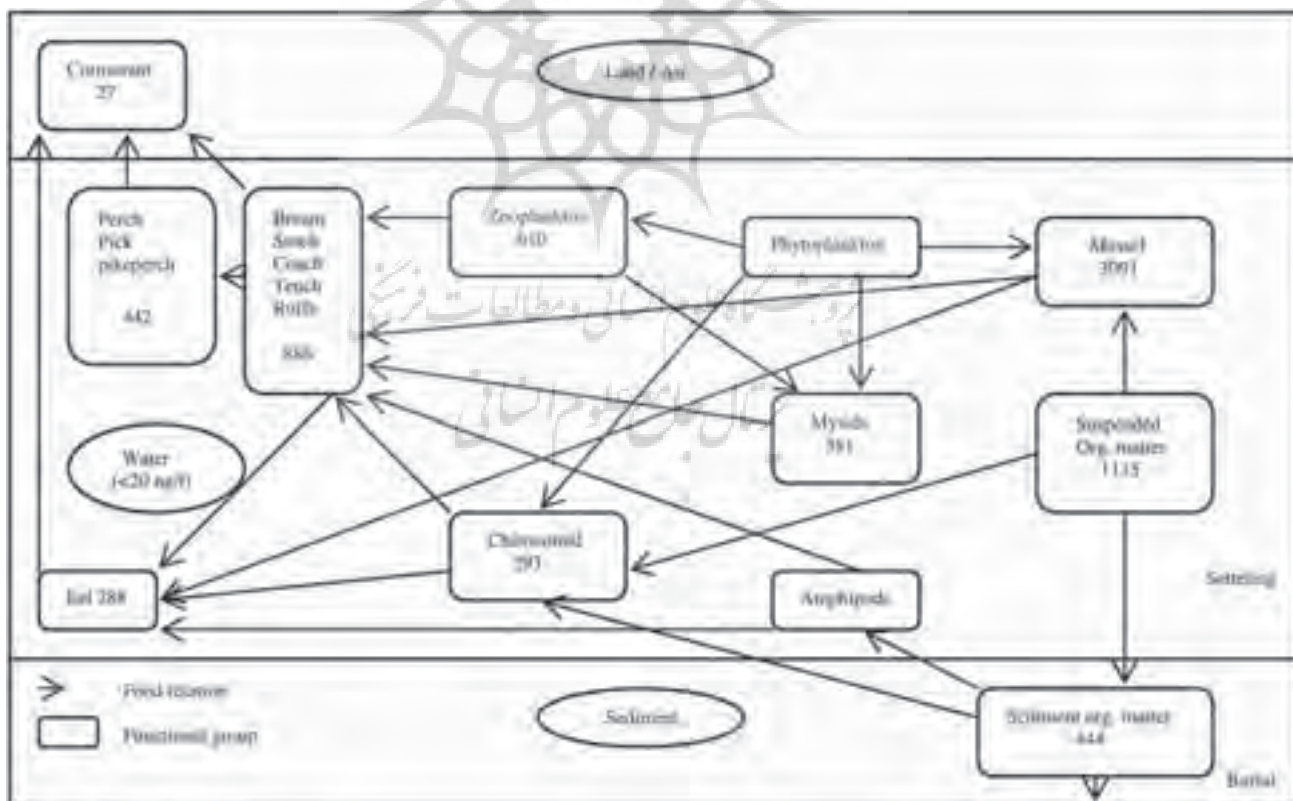

کاربرد ارگانوتینها:

ترکیبات مهم و تجاری آلی قلع شامل تترا ارگانوتینها (R_4Sn)، تری ارگانوتینها (R_3SnX)، دی ارگانوتینها (R_2SnX_2) و مونو ارگانوتینها ($RSnX_3$) هستند. ترکیبات ارگانوتین به طور قابل ملاحظه ای از نظر ویژگیهای فیزیکی و بیولوژیکی متنوع هستند و این منجر به کاربردهای مختلفی از آنها در صنعت، کشاورزی^۸ در سال ۱۹۸۴ کل تولید جهانی ارگانوتینها ۳۰ هزار تن بوده است. از مهمترین کاربردهای این ترکیبات می توان به تثبیت کننده برای PVC، ماده ای موش کش و همچنین خاصیت زیست کشی آن اشاره نمود [۹].

یکی از کاربردهای بزرگ برای ارگانوتینها، استفاده آنها در رنگهای ضد خزه است. بیشترین ترکیبات آلی فلزی مورد استفاده از تری ارگانوتینها (تری بوتیل تین و تری فنیل تین) شامل:

tributyltin fluoride (TBTf), bis(tributyltin oxide) (TBTO), TBTF (TBT methacrylate) می باشد [۸،۱۰].

شکل- ۱ غلظت TBT در دریاچه واستیندر هلند [۵].

سرنوشت ترکیبات ارگانوتین

میان تولید و کاربرد ترکیبات ارگانوتین ارتباط مشخصی وجود دارد. میزان تولید سالیانه ارگانوتینها حدود ۴۰۰۰۰ تن است، که یک پنجم اینها ترکیبات تری ارگانوتین است که به عنوان زیست کش مطرح هستند [۱۳].

ورود ترکیبات ارگانوتین به هوا از طریق اسپری و پخش این مواد برای مصارف کشاورزی، اسپری کردن رنگهای ضد خزه، سوزاندن مواد محتوی ترکیبات ارگانوتین، عملیات پوشش دهی شیشه و یا تبخیر این مواد صورت میگیرد. محیطهای آبی از طریق روان آبهای کشاورزی محتوی این ترکیبات، اسپری این مواد در طی فرآیندهای صنعتی و یا شستشوی ارگانوتینهای تثبیت شده در پلی وینیل کلرایدها به ارگانوتینها آلوده می شود. شیرابه های محل دفن زباله که شامل ترکیبات ارگانوتین دفن شده هستند هم می توانند از منابع مهم ورود این ترکیبات به محیط آبی باشند [۱۵].

بنادر و لنگرگاهها از مهمترین مناطق است که TBT در آن وجود دارد. ترکیبات تری بوتیل تین به طور مستقیم از طریق شستشو از رنگهای ضد خزه وارد محیط آبی می شوند [۱۷،۱۳،۱۰].

این ترکیبات دارای حالیت پائین هستند که میزان حالیت آنها وابسته به pH، دما و قدرت یونی است. ترکیبات ارگانوتین در محیط آبی غیر فرار هستند و اثرات زیست محیطی آنها محدود به آب و رسوبات می شود و بنابراین رسوبات به عنوان یک جاذب برای ترکیبات آلی قلع مطرح هستند [۱۷،۷،۲].

در شکل ۱ غلظت TBT در دریاچه و استیندر^۹ در هلند نشان داده شده است. غلظت قابل ملاحظه ای از این ترکیب در آب این دریاچه مشاهده نشد (20 ng / l)، در مقابل می توان به متوسط غلظتهای مختلف TBT در بدن ارگانیزمهای موجود در دریاچه به صورت زیر اشاره کرد: در زئوپلانکتون $3091 \text{ } \mu\text{g / kg}$ ، در حلزون فیلتر کننده غذا $886 \text{ } \mu\text{g / kg}$ ، در حیوانات تغذیه کننده از ماهیهای کوچک به میزان $442 \text{ } \mu\text{g / kg}$ ، در مارماهی این غلظت به میزان $288 \text{ } \mu\text{g / kg}$ و در پرندگان آبی تغذیه کننده از ماهی (قره غاز) غلظت $27 \text{ } \mu\text{g / kg}$ از این ترکیب مشاهده شد [۵].

تجزیه ترکیبات ارگانوتین از طریق فرآیندهای زیستی و غیر زیستی انجام می شود. تجزیه در هر دو مورد مشابه است و از طریق دی آلیکلیشن^{۱۰} یادی آربلیشن^{۱۱} متوالی (حذف متوالی گروه های آلی) انجام می شود و در نهایت قلع غیر آلی تولید می گردد .

فرآیند تجزیه زیستی تحت تاثیر شرایط زیست محیطی از جمله دما، اکسیژن محلول و گونه های میکروبی انجام می گیرد. فتولیز موثرترین روش تجزیه ارگانوتینها در فرآیند تجزیه غیر زیستی است [۱۷].

اثرات زیست محیطی

یکی از کاربردهای ترکیبات تری ارگانوتین در رنگهای ضد خزه و از آن جمله رنگهای ضد خزه خود سیقل است. مطالعات نشان داده است که بالاترین غلظت این ترکیب در بنادر و مناطق ساحلی مشاهده می شود TBT ترکیبی است نامحلول در آب و توسط ذرات و رسوبات جذب می شود [۱۰۶،۲].

تجمع زیستی آلاینده‌ها به خصوص آلاینده‌های چربی دوست مانند ارگانوتینها به عنوان شاخصی برای ردیابی (پایش) آلودگی به کار می رود. بر پایه این اطلاعات تخمین زده میشود که TBT به وسیله باکتریها، فیتوپلانکتونها، نرم‌تنان (حلزونها)، خرچنگها و ماهیها جذب و تغلیظ زیستی میشوند. مطالعات نشان میدهد که تغلیظ زیستی در خرچنگ بالا است و زمانی که آلودگی از طریق غذا ایجاد گردد بزرگنمایی زیستی ارگانوتینها در زنجیره غذایی مشاهده میشود [۱۰].

گاسین اسکيو^{۱۲} در ۱۹۸۶ پیشنهاد کرد که به دلیل بالا بودن غلظت TBT در میکرو لایه سطحی آب، دسترسی زیستی TBT را برای ارگانیزمهایی که در تماس با این لایه هستند افزایش می یابد [۶].

یکی از مهمترین اثرات TBT در محیط آبی، ایجاد پدیده ایی به نام ایمپوسکس^{۱۳} در گاستروپدها است. ایمپوسکس یا سودوهرموفودیتسم^{۱۴} یک تغییر حالت جنسی است که در اثر تغییرات هورمونی اتفاق می افتد. پدیده ایمپوسکس می تواند به عنوان معیاری برای آلودگی به TBT مطرح باشد و در واقع یک شناساگر زیستی بسیار حساس به شمار می رود و در برنامه‌های ظاهر سازی علائم زیستی TBT به وفور مورد استفاده قرار میگیرد [۱۴، ۲]. از دیگر مسائل زیست محیطی حاصل از این ترکیبات می توان به ضخیم شدن پوسته آهکی صدفها و ایجاد اختلال در رفتار و تولید مثل ماهیها و خرچنگها اشاره نمود [۶، ۲، ۱].

اخیراً تری ارگانوتینها در مرگ برخی از انواع دلفینها و سایر پستانداران دریایی مقصر و مسئول شناخته شده اند. مطالعات نشان می دهد که این ماده در پستانداران دریایی و ماهیها باعث تضعیف سیستم ایمنی می شود [۱۶]. TBT طبیعتاً یک ماده چربی دوست است و در چربی پستانداران دریایی مثل دلفینها و والها یافت می شود، به واسطه بزرگنمایی زیستی ترکیبات آلی قلع می توانند در طول زنجیره غذایی دریایی گسترش پیدا کنند [۴].

علاوه بر این، مطالعات آزمایشگاهی انجام گرفته نشان داده است، زمانی که موشها در معرض دوزهای متفاوتی از TBT قرار گیرند افزایش مرگ و میر مادر و جنین، کاهش وزن و افزایش احتمال شکست در آبستنی قابل مشاهده است [۵]. تحقیقات جدیدتر نشان داده است که TBT بر روی سلولهای دفاعی بدن انسان معروف به سلولهای قاتل طبیعی^{۱۵} اثر منفی داشته و در صورتی که این سلولها به مدت یک ساعت در معرض ۳۰۰ nM از TBT قرار گیرند، به طور دائمی آسیب دیده و توانایی خود در حمله به عوامل بیماری‌زا را از دست می‌دهند [۱۲].

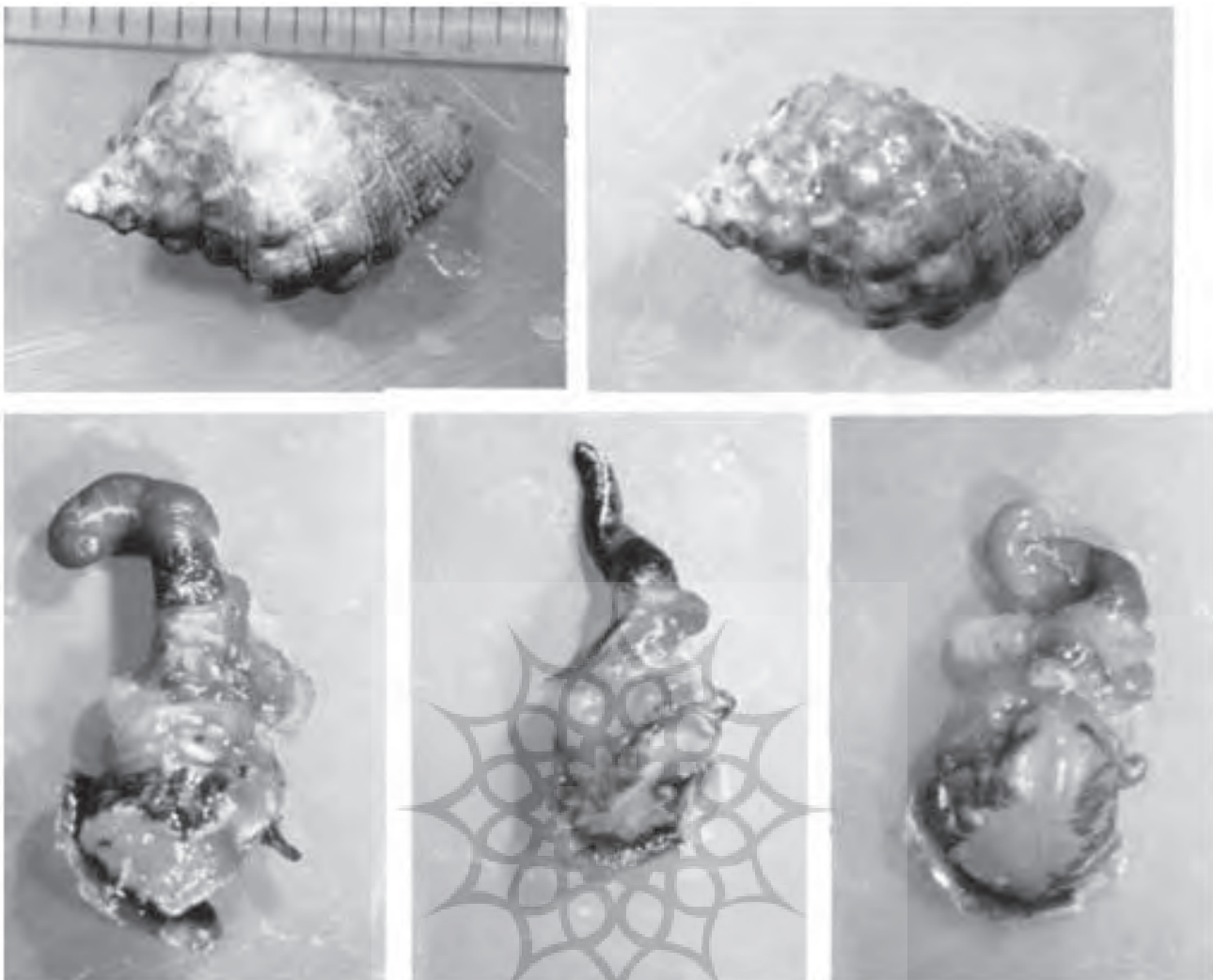

جدول ۲- اثرات زیست محیطی [۱].

< 1 ng l ⁻¹	Gastropod sexuality (imposex)
1 ng l ⁻¹	Phyto- and zooplankton growth
< 2 ng l ⁻¹	Oyster calcification anomalies (C. gigas)
20 ng l ⁻¹	Oyster C. gigas reproduction
110-µg l ⁻¹	Fish reproduction
1100-µg l ⁻¹	Fish behaviour
< 500µg l ⁻¹	Shellfish moult

غلظتهای بالایی از TBT در بدن اکثر موجودات زنده دریایی شناسایی شده است. به ویژه در بدن نوعی صدف دو کفه ای که در مناطق آلوده زندگی می کنند [۱۴].

صدف دو کفه ای به دلیل انجام عمل فیلتراسیون غذایی و پتانسیل بالا برای

شکل ۲- ضخیم شدن پوسته صدف (بالا)، ایمپوسکس در گاستروپودها (پائین) [۱۸].

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

تری بوتیل تین و قوانین بین المللی:

همان طور که اشاره شد مهمترین زیست کش مورد استفاده در رنگهای ضد خزه خود صیقل ترکیبات تری بوتیل تین (TBT) هستند که به دلیل موثر بودن برای جلوگیری از خزه بستن مورد توجه قرار گرفتند. به دلیل سمیت بالای و اثرات زیست محیطی ناشی از ترکیبات تری بوتیل تین (TBT)، اغلب کشورها اقداماتی برای کاهش ورود این ترکیبات به محیط زیست اجرا کردند. ممنوعیت

استفاده از رنگهای ضد خزه محتوی TBT اولین بار در کشور فرانسه به دلیل

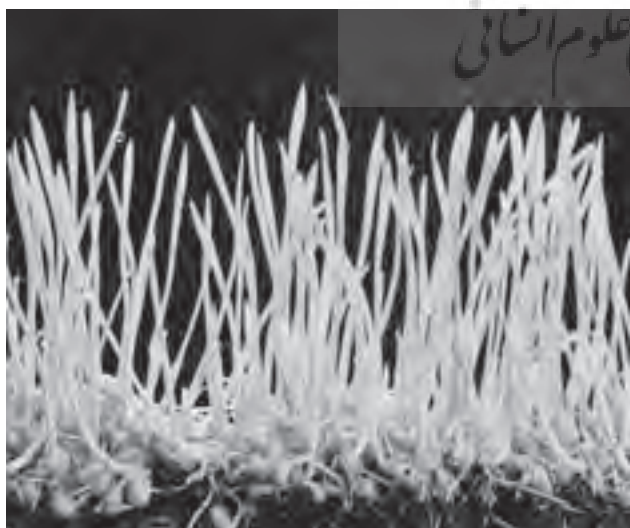
اثرات مضر آن بر روی صدفها اجرا شد [۱۳،۶].

از جمله این قوانین که در اغلب کشورها وضع گردید می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- محدودیت استفاده از ترکیبات دارای TBT در کشتیهای با طول کمتر از ۲۵ متر
- کاهش سرعت رها سازی ترکیبات TBT از رنگهای دریایی
- محدود کردن استفاده از ترکیبات TBT در رنگهای دریایی [۱۶].

جدول ۳- قوانین استفاده از رنگهای ضد خزّه دارای ارگانوتین دار در برخی از کشورها [۵].

قوانین وضع شده	امریکا	کانادا	استرالیا	نیوزیلند	فرانسه	انگلیس	سوئد	افریقای جنوبی
ممنوعیت استفاده از همه رنگهای ارگانوتین در کشتیهای با طول کمتر از ۲۵ متر (باستثنای کشتیهای آلومینیومی)	●	●		●	●			
ممنوعیت استفاده از همه رنگهای ارگانوتین در کشتیهای با طول کمتر از ۲۵ متر (بدون استثنا)			●					
ممنوعیت استفاده از رنگهای دارای TBT در کشتیهای با طول کمتر از ۲۵ متر (بدون استثنا)	●						●	●
ممنوعیت استفاده از رنگهای دارای ترکیبات ارگانوتین در کشتیهای با طول کمتر از ۲۵ متر و تجهیزات پرورش ماهی						●		
امکان استفاده در کشتیهای با طول ۲۵ متر و بیشتر به شرط : سرعت شستشو $4 \mu\text{g TBT} / \text{cm}^2 / \text{day}$ یا کمتر	●	●					●	
ثبت همه رنگهای ضد خزّه	●	●	●	●		●	●	●
تصویب فروش و یا استفاده از همه رنگهای ضد خزّه که عوامل زیست کش آنها تصویب شده است، بوسیله کمیته مشورتی						●		

در نوامبر ۱۹۹۰، کمیته حفاظت از محیط زیست دریایی (MEPC) ^{۱۶} به بررسی ایجاد ممنوعیت در استفاده از رنگهای ضد خزّه بر پایه TBT در سال ۲۰۰۳ و ممنوعیت کامل آن تا سال ۲۰۰۸ پرداخت و بعد از گرد همایی بین المللی در ۵ اکتبر ۲۰۰۱، ممنوعیت استفاده از رنگهای ضد خزّه دارای TBT از اول ژانویه ۲۰۰۳ تایید شد و پیش بینی شد تا ۱ ژانویه ۲۰۰۸ استفاده از رنگهای دارای TBT و یا رنگهای دارای اثرات مشابه با TBT به طور کامل در سراسر جهان ممنوع گردد [۱۶، ۱۳، ۵].

10- Merian E., et al., 2004, "Elements and their compounds in the environment", vol.2, WILEY-VCH verlag GmbH&Co. KGaA, weinheim.

11- Müller M.D., L. Renberg, and G. Rippen, 1989, "Tributyltin in the environment-Sources, fate and determination an assessment of present status and research needs", Chemosphere, 18, 92042-2015, 10/.

12- Odman-Ghazi S.O., F. Hatcher, M.M. Whalen, 2005, "Persistent immunotoxic effects of tributyltin in human natural killer cells can be reversed by interleukin 2", Environmental Toxicology and Pharmacology, 19, 25-31.

13- Rüdél H., 2003, "Case study: bioavailability of tin and tin compounds", Ecotoxicology and Environmental Safety, 56, 180-189.

14- Terlizzer A., S. Frascchetti, P. Gianguzza, M. Famali and F. Boero, 2001, "Environmental Impact of Antifouling Technologic", Aquatic Conservation : Marine and Freshwater, 11, 311317-.

15- U.S. Department of Health and Human Services, .2003. "Draft Toxicological Profile for and Disease Registry".

16- Yebra D.M., S. Kiil, and K. Dam-Jonsen, (2004) "Antifouling technology- past, present and future steps towards efficient and environmentally friendly antifouling coatings", Progress in Organic Coatings, 50, 75 - 104.

17- www.openchemost.net; "Organotin in the Environment", .2005.

18- www.google.com

توافق بر سر زمان ممنوعیت کامل و جهانی TBT هنوز جای بحث و تبادل نظر زیادی دارد. ممنوعیت کامل استفاده از TBT تا جایگزین مناسب برای آن که کمترین مضرات زیست محیطی را داشته و از نظر اقتصادی مقرون به صرفه باشد زود است [۱۴].

بنت^{۱۷} تخمین زده است که استفاده از TBT در رنگهای ضد خزه صرفه جویی سالانه ۷ میلیون تن سوخت را در پی دارد، وی حساب کرده که نتیجه صرفه جویی بر روی کشتیهای بزرگ، کاهش سالانه ۲۲ میلیون تن CO₂ و ۰/۶ میلیون تن SO₂ پخش شده در جو است [۱۴].

منابع

1- Alzieu C., 2000, "Environmental Impact of TBT: the French Experience", the Science of the Total Environment, 258, 99102-.

2- Alzieu C., 1998, "Tributyltin: Case Study of a Chronic Contaminant in the Coastal Environment", Ocean & Coastal Management, 40, 2336-.

3- Bradi H.B., 2005, "Heavy metals in the Environment", Elsevier Ltd., Amsterdam, 269pp.

4- Davis M.T., P.F. Newell, and N.J. Quinn, 1999, "TBT contamination of an artisanal subsistence fishery in Suva harbour, Fiji", Ocean & Coastal Management, 42, 591-601.

5- Environmental Health Department of the Environment Government of Japan, August 2001, "Report on test of endocrine disrupting effects of tributyltin (TBT) on fish (Draft)".

6- EPA, 2003, "Ambient Aquatic Life Water Quality Criteria for Tributyltin - Final", [EPA 822 - R - 03 - 031].

7- Jamari Z., March 1999, "ASEAN marine water quality criteria for tributyltin(TBT)", ASEAN-Canada CPMS-II, AMWQC for Tributyltin,.

8- King B.R., 1994, "Encyclopedia of Inorganic Chemistry", John Wiley & Sons Ltd.

9- Mckie J.C., 1987, "Determination of total tin and tributyltin in marine biological materials by electrothermal Atomic Absorption Spectrometry", Analytica Chimica Acta, 197, 303308-.

پا نوشت:

- 1 - Tin
- 2 - zin
- 3 - bar
- 4 - Stannum
- 5 - Milne
- 6 - Haile
- 7 - International Maritime Organization
- 8 - Agrochemical
- 9 - Westeinder
- 10- Dealkylation
- 11- Dearylation
- 12- Gucinskiv
- 13- Imposex
- 14- Psedohermaphoditism
- 15- Natural Killer (NK) Cells
- 16- The Marine Environmental Protection Committee
- 17- Benet

Environmental effects of Tributyltin compounds

Farokhlagha Amini*

Khashayar Badiei**

Parvin Farshchi*

Gholamreza Nabi Bidhandi***

Nooshin Rastkari**

Mehrnoosh Gerayeshnejad**

*Faculty of Energy and Environment, Science and Research Branch, Islamic Azad University

**Research Center for Paint Industries

***Faculty of Environment, Tehran University

Abstract:

Organotin compounds have strong fungicidal and bactericidal properties; therefore, many triorganotins are used as biocides in the environment. Tributyltin (TBT) has been used worldwide in antifouling paints since the 1960s to inhibit the growth of fouling organisms on seafaring vessels and marine structures. When entering marine environment, these compounds have important environmental effects on aquatic organisms of marine ecosystem. That is why, the production of TBT-based antifouling paints had to be banned by 2003

and their application by 2008. In spite of the ban on its use in many countries, tributyltin (TBT) can be measured in water, sediment and biota samples of many coastal and estuary environments.

Key words: Tributyltin, antifouling paint, environmental problems, international regulations